

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 9. oktober 2015
Sagsnummer: 2015-7673

./.. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat til Europaudvalget om Kommissionens forslag til ændring af POP forordningen i forhold til optagelse af HBCDD på bilag I (11591/15 og 11591/15 ADD1), KOM(2015) 409.

Forslaget forventes at blive behandlet på COREPER oktober 2015.

Forslaget vurderes at have positiv indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Regeringen agter at støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Henrik Hedeman Olsen

Kemikalier
J.nr. 001-13404
Den 8. oktober 2015**NOTAT til Folketingets Europaudvalg og Miljø- og Fødevareudvalg****Kommissionens forslag til ændring af POP forordningen i forhold til optagelse af HBCDD på bilag I (11591/15 og 11591/15 ADD1).**

KOM(2015) 409

Komitésag**1. Resume**

Flammehæmmeren hexabromocyclododecane (HBCDD) blev i maj 2014 optaget under Stockholmkonventionen. I EU implementeres Stockholmkonventionens krav via POP forordningen (850/2004). Et forslag til inkludering af HBCDD på forordningens bilag I, faldt ved en afstemning i POP forordningens tekniske komite i maj 2015. På den baggrund har Kommissionen fremsat forslag til Rådet om optagelsen af HBCDD på bilag I, med forbud mod fremstilling, anvendelse og markedsføring af stoffet og fastsættelse af en grænseværdi på 100 ppm i nye blandinger og artikler. Forslaget indeholder desuden en tidsbegrænset undtagelse fra forbuddet for visse specifikke anvendelser i overensstemmelse med godkendelsesordningen under REACH og et krav om mærkning af artikler, som indeholder HBCDD.

Forslaget vurderes at have positiv indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske-, statsfinansielle- eller samfundsmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes at blive behandlet på COREPER oktober 2015.

Regeringen agter at støtte forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen sendte den 2. september 2015 ovennævnte forslag til Rådet med henblik på deres udtalelse. Forslaget forventes at blive behandlet på COREPER oktober 2015.

Forslaget har hjemmel i artikel 14, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 850/2004 af 29. april 2004 om persistente organiske miljøgifte. Forordningen har hjemmel i TEF artikel 114 (tidligere artikel 95). Forslaget blev sat til afstemning efter

forskriftsprocedure med kontrol på et komitémøde den 26. maj 2015. Komitéen skulle træffe afgørelse efter forskriftsprocedure med kontrol som beskrevet i artikel 5a i henhold til forordning nr. 182/2011 artikel 12.

I komitéen var der ikke et kvalificeret flertal for forslaget. Derfor forelægger Kommissionen nu sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal, eller udtaler Rådet sig ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede direktivet/forordningen efter, at Europa-Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget.

3. Formål og indhold

Forordning (EF) nr. 850/2004 (i det følgende kaldet POP-forordningen) gennemfører de forpligtelser i EU-lovgivningen, der er indeholdt i den globale aftale om Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte (POP) og den regionale aftale om POP-protokollen (region: UN-ECE) om grænseoverskridende luftforurening over store afstande. Forordningen begrænser markedsføringen og sætter betingelser for fremstilling, anvendelse og affaldshåndtering som beskrevet i forordningens bilag. Forordningens bilag 1 angiver reguleringen for de enkelte stoffer, hvor del A omfatter stoffer, som er omfattet af både Stockholmkonventionen og POP-protokollen, mens del B omfatter stoffer, som alene er opført på protokollen.

På Stockholmkonventionens partsmøde i maj 2013 blev det besluttet at optage hexabromocyclododecan (HBCDD) med forbud mod fremstilling og anvendelse af stoffet, dog med en specifik undtagelse for fremstilling og anvendelse af HBCDD i ekspanderet polystyren og ekstruderet polystyren i bygninger. Ændringen af konventionen trådte i kraft den 26. november 2014. I henhold til POP forordningen bør HBCDD derfor opføres i bilag I til forordningen for at gennemføre forbuddet i EU.

Da HBCDD dog også er omfattet af godkendelsesordningen under REACH forordningen med en sunsetdate den 21. august 2015, hvorefter HBCDD kun må markedsføres og anvendes, hvis en specifik godkendelse er givet. Den 25. november 2014 meddelte Kommissionen konventionens depositar, at EU først kunne acceptere ændringen af konventionens bilag A efter den 21. august 2015.

Denne dato er nu passeret, og derfor bør HBCDD opføres på listen i bilag I til forordning (EF) nr. 850/2004, således at EU kan opfylde sine internationale forpligtelser. Kommissionen har efterfølgende igen meddelt depositaren at fristen for EU's accept er udskudt yderligere.

Forslaget indeholder en optagelse af HBCDD på bilag I på POP forordningen med fastsættelse af en grænseværdi for "utilsigtet sporforurening" i nye produkter og artikler på 100 ppm (0,01%). Det indeholder også en undtagelse for forbuddet for markedsføring og anvendelse af HBCDD i ekspanderet polystyren i bygninger indtil 2019 under forudsætning af, at en godkendelse er givet i henhold til REACH

forordningen og produkter er mærket, så det kan genkendes i hele dets levetid.

Artikler med HBCDD, som allerede er taget i brug før ikrafttrædelsen af ændringen, må forstsat anvendes og markedsføres.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Regeringen finder, at forslaget er fuldt ud i overensstemmelse med nærheds-princippet, idet det overordnede mål med POP-forordningen er beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet.

6. Gældende dansk ret

Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen er umiddelbart gældende i Danmark, og forslaget vil derfor ikke medføre ændringer i gældende dansk lovgivning eller medføre nye regler i form af bekendtgørelser.

7. Konsekvenser

Forslaget erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke umiddelbart at indebære væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da HBCDD ikke anvendes i Danmark.

Statsfinansielle konsekvenser og samfundsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for myndighederne. Forslaget vurderes heller ikke at have kommunale eller regionale konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes at have positiv indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark. HBCDD er et POP-stof, som kan transporteres over lange afstande og dermed medvirke til grænseoverskridende forurening. Fastsættelsen af grænseværdien i artikler sikrer en ens håndhævelse i EU af "utilsigtet sporforurening" og kan dermed bidrage til en mindre forøgelse af beskyttelsesniveauet for forbrugeren.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Miljøspecialudvalget i perioden 18. – 24. september 2015. Der er ikke kommet substantielle bemærkninger i den forbindelse.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev 26. maj 2015 forelagt det udvalg, der var nedsat til behandling af ændringer af forordningen. Forslaget blev sat til afstemning, men der kunne ikke opnås kvalificeret flertal og dermed gav udvalget ikke nogen udtalelse om udkastet.

Grunden til at forslaget faldt skyldes, at en mindre gruppe lande mente, at den værdi der var sat for utilsigtet sporforurening var for lav, blandt andet med henvisning til, at den var hindrende for genanvendelse af materialer indeholdende HBCDD i nye artikler. Det oprindelige forslag indeholdt en grænseværdi på 10 ppm, men som et kompromisforslag blev værdien før afstemningen ændret til 100 ppm med en angivelse af, at værdien skal revideres med henblik på mulig nedsættelse i løbet af 3 år. Mange lande støttede både Kommissionens oprindelige forslag med grænseværdien på 10 ppm og kompromisforslaget på 100 ppm.

Kommissionen har noteret indvendinger, men fastholder og fremlægger det samme forslag til Rådet, da det forslag, der blev stemt om, allerede var et kompromisforslag.

Enkelte lande fremførte, at de ønskede fastsættelse af en grænseværdi for "lavt POP-indhold" i affald fastsat før vedtagelsen af forbuddet mod fremstilling og anvendelse og fastsættelsen af niveauet for "utilsigtet sporforurening".

Det forventes, at nogle lande stadig vil arbejde for en højere værdi for utilsigtet sporforurening med henvisning til cirkulær økonomi og muligheder for, i større grad, at kunne genanvende materialer med farlige kemiske stoffer i.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positiv i forhold til forslaget.

Regeringen finder det vigtigt, at EU får indført HBCDD på POP forordningen hurtigst muligt, således at EU og medlemslandene er i stand til at opfylde sine internationale forpligtelser i henhold til Stockholmkonventionen, hvor de fleste andre parter til konventionen, herunder en lang række udviklingslande, allerede har tiltrådt forbuddet i 2014.

Regeringen finder desuden, at POP-stoffer, som globalt regnes for de mest problematiske og uønskede stoffer vi har, er stoffer, som det er vigtigt at få fjernet fra vores produkter og artikler, således at de ikke påvirker menneskers sundhed eller udledes til miljøet. En højere grænseværdi vil kunne medføre mulighed for at genanvende HBCDD-holdigt polystyren til isolering af bygninger. Genanvendelse af HBCDD er principielt ikke tilladt ifølge konventionen. Regeringen støtter derfor, at grænseværdien for utilsigtet sporforurening holdes lav, så fortsat cirkulation af disse stærkt problematiske stoffer bremses. Derfor støtter regeringen den foreslåede grænseværdi på 100 ppm for HBCDD som et kompromisforslag i forhold til Kommissionens oprindelige

forslag, og støtter som udgangspunkt ikke, at grænseværdien hæves yderligere.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets

Europaudvalg

Optagelsen af HBCDD under Stockholmkonventionen har tidligere været forelagt Folketinget.

Sagen forelægges Folketinget til orientering.